

SENTRUM: Svein Østerhus forsker på verdens kaldeste havstrøm. Før arbeidet på Antarktis kunne starte, måtte utstyret testes i Fanafjorden.

Av Therese Kvalvåg
therese@fanaposten.no

Svein Østerhus er seniorforsker i oseanografi ved Bjerknessenteret. Nå overvåker han verdens kaldeste havstrøm i Antarktis. Men før utstyret ble sjøsatt på sydpolen måtte systemet testes ut. Da var Fanafjorden grei å ha til hjelp.

– Vi måtte teste ut at vi fikk sendt signalene fra bøyen og til båten, sier Østerhus.

Prøvd ut i Fana

For å gjøre klart utstyret til en kald tur til verdens sydligste punkt var det på sin plass å teste utstyret i en dyp fjord.

– Det er jo for å finne ut om systemet fungerer som det skal, sier Østerhus.

Skal målingene vise nøyaktig resultat, må bøyen være sjøsatt i mange år.

– Hvis vi skal få et korrekt bilde av hva som skjer med disse havstrømmene, er det viktig at utstyret tåler å stå til sjøs i mange år, sier Østerhus.

Utstyret som blir sjøsatt i det kalde sør må ha alle kvalifikasjoner på plass for å lykkes.

– Meningen er at dette også skal være til nytte for neste generasjons forskere. Da må bøyen tåle kulde, trykk og ikke minst må den ha nok strømforsyninger, sier Østerhus.

- Kan ta lang tid

Østerhus forklarer at det kan ta mange år før klimaendringene får noen konsekvenser for folk flest.

– Vi over femti kan leve lykkelig uvitende om hva som skjer. Men dersom ismeltingen fortsetter, vil havnivået stige med flere meter, sier han.

ANTARKTIS: Den britiske isbryteren Ernest Shackleton har sjøsatt bøyen fra Bergen. (Foto: Kjersti Lundmark Daae)

Siden Østerhus lever av å forske på havet og dets oppførsel, kunne han ønske prosessen gikk litt fortere.

– Det er alltid slik for oss som er forskere at vi ønsker å oppleve dette selv, så for min del vil jeg at det skal gå kjappere, ler Østerhus.

Ønsket til Østerhus vil neppe bli oppfylt i den nærmeste fremtid.

– Denne smelteprosessen vil ta mer enn hundre år, så det er ingen umiddelbar fare, sier Østerhus.

Selv om Østerhus finner problemet, kan ikke han gi svar på hvordan man kan løse det.

– Min jobb er å skrive ned fakta som jeg finner, for deretter å presentere mine funn. Det blir opp til politikerne og den unge generasjonen å

komme med løsninger, sier han.

- Store utfordringer

Stig Grinde fra Aandreaa Data Instruments på Nesttun er mannen bak løsningen som er sjøsatt i Antarktis. Han sier at det finnes flere utfordringer ved dette systemet.

– For det første skal det stå på havets bunn i flere år, og det byr på flere utfordringer, sier han.

Ettersom bøyen skal stå på bunnen av havet, må det brukes riktig materiale for at bøyen skal tåle saltvannet.

– Saltvann tærer på metall, så vi bruker titan, samme grunnstoff som ubåter bruker, forklarer Grinde.

For at Aandreaa skal slippe å reise til Antarktis for å reparere bøyen, bør bøyen klare seg på egenhånd.

– Systemet må bruke minst mulig strøm, vi har ikke mulighet til å reise til Antarktis for å bytte batteri, sier Grinde.

For Grinde er det en utfordring i seg selv å oppfylle alle kravene.

– Det tar mye tid å finne den riktige løsningen.

ENGASJERT: Svein Østerhus er svært engasjert i arbeidet i Antarktis. Men han skulle ønske det gikk litt fortere. (Foto: Therese Kvalvåg)

Vi har ledig time!

Service & Vedlikehold, alle bilmerker
Spesialist på Land Rover

oec
INTERNATIONAL
NORWAY

Tlf: 468 19 430 www.oecbergen.no
Midtunlia 13, 5224 Nesttun